

-समिन्) ० निविष्ट (c. 6. -यिपति-से)। न्यास दा, बन्धक दा, न्यासीकु.
 MORTGAGED, *p. p.* साधिकृतः-ता-तं, न्यासीकृतः-ता-तं, यस्तः-सा-स्तं,
 उच्यस्तः &c.; 'to be mortgaged,' साधिय-या-वं.
 MORTGAGEE, *s.* साधिकारी *m.* (नं), न्यासधारी *m.* (नं), साधियाही *m.*
 (नं), बन्धकग्राही *m.*, बन्धकधारी *m.*, साधियाहकः.
 MORTGAGER, *s.* साधिदाता *m.* (नं), बन्धकदाता *m.*, साधिकर्ता *m.* (नं).
 MORTIFEROUS, *a.* मृत्युजनकः-का-वं. नरप्रायः-हा-हं, प्राणघातकः &c.
 MORTIFICATION, *s.* (In surgery, local extinction of life) मांसनाशः,
 मांसनिपातः, मांसपाकः, चेतनानाशः, ज्ञीविननाशः, मांसकोषः, मांस-
 विद्रुपिः *m.*, मांसपूतिः *f.*—(Subjugation of the passions and
 appetites) दमः, दान्तः *f.*, दमनः, संयमः-मनः, इन्द्रियदमः, इन्द्रियनयः,
 इन्द्रियपराजयः, इन्द्रियसंयमः, जितेन्द्रियत्वः, इन्द्रियवशीकरणः, कामावसायः,
 वीतकामत्वः, विषयपराजयः।—(By penance, &c.) तपस्, तपश्चर्या,
 तपस्या, कृत्स्नः, कायक्रोशः, वैराग्यः—(Humiliation, vexation)
 क्षमिभयः, क्षमिभूतिः *f.*, मानभङ्गः, मानखलनः, क्षमिमानखलनः, मान-
 हानिः *f.*, तेजोभङ्गः, दर्पभङ्गः, अपकर्षः-पक्षं, व्यथा, दुःखः, क्रोशः, विड-
 खना—(Disappointment) आशाभङ्गः, मनोभङ्गः, आशानाशः,
 इच्छानाशः, इच्छाविनाशः, इच्छाघातः, उत्साहभङ्गः.
 MORTIFIED, *p. p.* (In surgery) नष्टमानः-सा-सं. नष्टचेतनः-ना-नं,
 कोपयन्त-वतो-यन् (नं), क्षतिपन्नः-क्रा-क्रं.—(Subdued) दान्तः-ना-
 न्तं, दमितः-ता-तं, संयमितः-ता-तं, यज्ञीकृतः-ता-तं, जितः-ता-तं;
 'one whose passions are mortified,' जितेन्द्रियः, यतेन्द्रियः,
 संयतेन्द्रियः, वीतकामः, वीतरागः, वीतमूढः, विरक्तः, वैरागी *m.* (नं),
 जितकामः, जितकामक्रोधादिः *m.*—(Humiliated, vexed) क्षमिभूतः-
 ता-तं, पराभूतः-ता-तं, खलितः-ता-तं, भग्नमानः-ना-नं, क्रिष्ट-हा-
 हं, सव्ययः-घा-वं, उडिगः-न्या-नं, विडितः-ता-तं.
 To MORTIFY, *v. a.* (Destroy the vitality of) जीवितं वा चेतनं नशु
 (c. 10. नाशयति-यितुं), चेतनानाशं कृ, चेतनानाशं कृ.—(Subdue)
 दम् (c. 10. दमयति-यितुं), यज्ञीकृ, जि (c. 1. जयति, जेतुं), पराजि-
 तं 'one's passions,' इन्द्रियादि नष्ट, इन्द्रियदमनं कृ; 'the body,'
 शरीरक्रोशं कृ.—(Humble) क्षमिभू, अपकृष् (c. 1. -कषयति-क्रुषुं), मानं
 भङ्ग (c. 7. भनक्ति, भङ्क) वा खलु (c. 10. खलयति-यितुं), क्षमिमा-
 नखलनं कृ, मानविध्वंसं कृ.—(Vex) क्रिञ्च (c. 9. क्रिञ्चति, क्रेशितुं),
 व्यथ (c. 10. व्यथयति-यितुं), तप् (c. 10. तापयति-यितुं).
 To MORTIFY, *v. n.* (Lose vitality, as flesh) नष्टचेतनः-न्या-त्यं भू,
 नष्टजीवितः-न्या-त्यं भू, नष्टमानः-सा-सं भू, मांसक्रोशे पूर्णभू, कोपीभू।
 —(Practise austerities) तप् (c. 4. तपते), तपस् तप्, तपस्व (nom.
 तपस्वस्य), तपश्चर्या कृ, वैरागाचर्या कृ, शरीरक्रोशं कृ, व्रतचर्या कृ.
 MORTIFYING, *a.* मानभङ्गकः-का-कं, दयभङ्गकः &c., व्यथाकर-रा-रं.
 MORTISE, *s.* काष्ठलिङ्गं, काष्ठमध्यः-का-कं, काष्ठग्रहणी, काष्ठधरणी, दाहलिङ्गं,
 दाहनीयनं, काष्ठनीयनं, काष्ठरन्ध्रं.
 To MORTISE, *v. a.* अन्वकाष्ठपरिमाणं रजकाशायं लिट् (c. 7. जिनजि,
 सेषु), काष्ठप्रत्यन्थानं कृ, काष्ठप्रवं सन्धा (c. 3. -दधाति-धातुं).
 MORTMAIN, *s.* अन्वदेशयोगः, परित्यक्तयोगः, उत्तरेधोगः.
 MORUNGA, *s.* (Plant) शोभाभ्रनः, शोभनकाः, शोभाभ्रनः, सोभाभ्रनः,
 श्रियुः *m.*, मोक्षलग्नः-त्यक्तः, क्षीयः, क्षायीवः, क्षायीवः, मोषकः;
 'its foot,' श्रियुल्लः, 'seed,' श्रियुनः, श्रियुवीनं
 MORAINE, *s.* नानावर्णप्रसरत्स्वितः-ता-नं, नानावर्णप्रसरत्स्वितः-ता-नं,
 नानावर्णदृश्यप्रतिरिक्तः &c.; 'mosaic work,' चित्रकर्म *n.* (नं).
 MOSQUE, *s.* यावनधर्ममठः, यावनधर्ममन्दिरं, यावनप्रासादः.
 Moss, *s.* शिलापत्तकः, शैवलः, शैवालः, शैपलः, शैवालः, शैवालः, शैवं,

कावारं, सूकरी, सूकरी, सूकराकानां, वराहकानां.
 Moss-grown, *a.* शैवालपुतः-ता-नं, शैवालकादितः-ता-नं, रुडशैवलः &c.
 Mossy, *a.* शैवालमयः-यौ-यौ, सशैवालः-ला-लं, शैवालक-स्त-कै,
 शैवाहितः-ता-नं, शैवालविशिष्टः-हा-हं, शैवली-लिनी-लि (नं).
 Most, *a.* भूयिष्ठः-हा-हं, अधिकतमः-ना-नं, अधिकतर-रा-रं, अधिकः-
 -का-कं, अधिकसंख्यकः-का-कं, परमः-ना-नं, उत्तमः-ना-नं; 'the
 most part,' भूयान्-यसौ-यौ (नं). भूयिष्ठः &c., बहुतर-रा-रं,
 बहुतमः-ना-नं; 'for the most part,' भूयिष्ठं, प्रायस्, प्रायशस्,
 बाहुल्येन, बहुशस्.
 Most, *adv.* भूयिष्ठं, अधिकं, अधिकतरं, अधिकतमं, भूयस्, परमं; often
 expressed by the superlative affixes तम and इष्ट, as, 'most
 excellent,' श्रेष्ठतमः-ना-नं, श्रेष्ठः-हा-हं; 'most heavy,' गुरुतमः-
 -ना-नं, गरिष्ठः &c., or by चित् or सु or खल्वन or चतिशय pre-
 fixed; as, 'most powerful,' क्षतिपलवान् &c.
 Most, *s.* अधिकभागः, भूयिष्ठभागः, परभागः, परमभागः, बहुतभागः,
 बहुतभागः, अधिकपक्षः, उत्तमभागः, प्रथमपक्षः, अधिकशः.
 Mostly, *adv.* भूयिष्ठं, प्रायस्, प्रायशस्, प्रायम्, बहुशस्, बाहुल्येन, बहुधा,
 भूयस्, सामान्यतस्, बहुतरं, साधारण्येन.
 MOTE, *s.* अणुः *m.*, सगुरेणुः *m.*, चमुरेणुः *m. f.*, रिषा, लिषा, कणः,
 कणिका, पारिमण्डल्यं, सगुरेणुल्लं, नालसूक्ष्मरीचिस् रजस्, नाल-
 कान्तप्रशिष्टादिरजिमन्वितां यदुजस्, ध्वंसो *m.* (नं), समानः.
 MOTH, *s.* पतङ्गः, पतङ्गमः, पतङ्गिका, शूलभः, शूभ्रः, कीटः; 'moth-
 like,' शूलभः-भी-भं.
 MOTH-EATEN, *a.* कीटभक्षितः-ता-तं, कीटखादितः-ता-तं.
 MOTHER, *s.* माता *f.* (नं), जननी, जनयित्री, जनिका, प्रसूतिका, प्रज-
 यिनी, प्रसविनी, प्रसवित्री, प्रसवकत्री, प्रसूः *m. f.*, सुधा, स्रजिका,
 स्रजिकाका, जननी, प्रसवस्थली, धात्री, पुत्रवती, सुतिनी, सुतवती, प्रजाः
 वा सन or of offspring, पुत्रवती, पुत्रवती, सुतिनी, सुतवती, प्रजाः
 वती, स्रजवती; 'of one child,' एकोदरः; 'of seven children,'
 सुतवत्तरः; 'who has recently had a child,' प्रसूतिका, स्रजिका,
 सुतवत्तरः; 'step-mother,' विमाता *f.* (नं), सपत्नी माता; 'mother-
 in-law,' चण्डुः *f.*; 'mother and father,' मातापितरौ *m. du.*,
 मातरपितरौ; 'mother of a hero,' चौरप्रसविनी; 'mother's
 house,' मातृगृहं; 'mother's family,' मातृकुलः; 'born of a
 different mother,' भिन्नोदरः-रा-रं, अन्योदरः &c., असोदरः &c.
 MOTHER, *a.* (Native) सामायिकः-को-कं, साहजिकः-को-कं, सहजः-
 -ना-नं, जन्म or जाति in comp.; as, 'mother-tongue,' जन्म-
 भाषा, जातिभाषा; 'mother-country,' जन्मभूमिः *f.*
 MOTHER-IN-LAW, *s.* चण्डुः *f.*, गुरुपत्नी; 'mother and father in
 law,' चण्डुचण्डुरौ *m. du.*
 MOTHER-OF-PEARL, *s.* शुक्तिपटुः *f.*, शुक्तिपटुः, मुक्तास्फोटः, मुक्तागारं.
 MOTHERHOOD, *s.* मातृत्वं-ता, जननीत्वं, मातृभावः, पुत्रिणीत्वं, सुतिनीत्वं.
 MOTHERLESS, *a.* अमातृकः-का-कं, मातृहीनः-ना-नं, मातृमातृकः &c.,
 मातृरहितः-ता-नं, गतमातृकः-का-कं, हीनमातृकः &c.
 MOTHERLY, *a.* मातृसन्निभः-भा-भं, मातृसदृशः-शै-शं, मातृकत्वः-त्वा-
 -त्यं, मातृत्वः-त्वा-त्यं, मातृकः-का-कं, मातृ in comp.
 MOTHERLY, *adv.* मातृत्वं, मातृरूपेण, मातृभावेन, मातृभूम्यान्सारो.
 MOTION, *s.* गतिः *f.*, गमनं, चलनं, चारः, चर्यः, सञ्चर्यः, सर्यः, चोपनं
 खेलितं, खेलिकाः; 'swift motion,' त्वरितगतिः *f.*; 'slow mo-
 tion,' मन्दगतिः *f.*, मन्दगमनं; 'backward motion,' विपरीतगतिः *f.*
 —(Animal action) चेष्टा, चेष्टितः—(Gesture) इङ्गितं, इङ्गः इङ्गः